

[Arbejds- og Socialministeren.]

Anledning til at yde Eengangstillægget. Man fastholdt derimod en vis Forhøjelse af de personlige Tillæg. For Aarene 1942—43 og 1943—44 fastsattes Grænsen for disse Tillæg til 10 pCt. Under Hensyn til det stigende Behov for ekstra Hjælp, som viste sig i en stigende Udnyttelse fra Kommunernes Side af Raadighedsbeløbet til personlige Tillæg, er man for de to sidste Finansaar gaaet op til at fastsætte Grænsen for Raadighedsbeløbet til 15 pCt. af forrige Aars Grundbeløb.

Ved Siden af disse Ydelser har man endvidere fastholdt Grænsen for de Beløb, der kan anvendes til Huslejetilskud, paa 5 pCt. af de i det sidste Aar udbetalte Grundbeløb, uanset at denne Maksimumsgrænse, som jeg nævnte før, efter 1937-Loven successivt skulde have været reduceret, saaledes at den f. Eks. i indeværende Finansaar kun skulde have udgjort 1 pCt.

Endelig ydedes der i Sommeren 1945 et Eengangstillæg paa 100 Kr. til enlige Rentenydere og 170 Kr. til Ægtepar med det Formaal at give Rentenyderne Dækning for de mest nødvendige Udgifter og som en Haandsrækning paa Grund af deres vanskelige økonomiske Forhold under Krigen.

Ud over den Hjælp, der ad disse Veje er tilflydt Rentenyderne, maa det ogsaa nævnes, at disse, som andre mindrebemidlede, har faaet Andel i de under Krigen stærkt udvidede Rabatkortydelse til Nedbringelse af Prisen paa vigtige Fødemidler. Jeg skal her blot nævne, at de forskellige Smørrabatkort for et Ægtepar med Alders- eller Invalidere i København udgør ca. 65 Kr. aarlig, hvorved der skulde være ydet fuld Dækning for den Del af Stigningen i Leveomkostningerne, som skyldes Overgangen fra Margarine til Smør.

Endvidere kan det nævnes, at man fra Myndighedernes Side til Stadighed har bestræbt sig paa at sikre Rentenyderne en rigelig Andel i de knappe Forsyninger af udenlandsk Brændsel. Senest er dette paa ny fastslaaet i Handelsministeriets Cirkulære for nogle Dage siden.

Maalet for Lovgivningsmagtens Foranstaltninger for Rentenydere under Krigen har saaledes været, at Rentenydernes Levestandard ikke maatte forringes, og man spørger sig selv ganske naturligt, om dette Maal er naaet. Det ligger i Sagens Natur, at det er umuligt at give en helt eksakt Besvarelse af dette Spørgsmaal.

Paa den ene Side maa det erindres, at Rentenydernes Leveomkostninger næppe er steget saa stærkt som Leveomkostning-

gerne for den Arbejderfamilie, hvis Forbrug danner Grundlaget for Beregningen af Detailpristallets Bevægelser, navnlig fordi Huslejen, der kun er steget ubetydeligt under Krigen, har en større Vægt i Rentenydernes Budget end i Arbejderfamiliens. Paa den anden Side er det svært med nogenlunde sikker Nøjagtighed at opgøre Omfanget af de Kvalitetsforringelser og Forbrugsomlægninger med videre, som har gjort og stadig gør sig gældende. I denne Forbindelse vil jeg pege paa, at Rentenyderne under Krigen næppe i samme Omfang som tidligere har nydt godt af Hjælp fra de Paarørende bl. a. i Form af Foræring af brugt Tøj, ligesom de heller ikke har kunnet skaffe sig det til en billig Pris hos Marskandisere o. lign. Alt i alt har jeg dog af de foreliggende Oplysninger faaet det Indtryk, at Rentenydernes Stilling i Dag ikke er forringet i Forhold til før Krigen.

Jeg erkender imidlertid, at Aldersrentenydernes Stilling i det hele er vanskelig. Deres Levestandard var allerede før Krigen lav, og selve Systemet, hvorved Rentens Regulering sker en Gang om Aaret, kan under de stærke Prisstigninger i Krigens første Aar have bevirket, at Ydelserne til Tider ikke helt har holdt Trit med Stigningen i Leveomkostningerne. Paa den anden Side har Regeringen endnu ikke haft Mulighed for at tage Stilling til Spørgsmaalet om en varig Forbedring af Alders- og Invalidere renten, en Forbedring, vi finder ønskelig i det Omfang, vor finansielle Stilling og Hensynet til eventuelle andre paa krævede sociale Forbedringer tillader det. Vi har maattet afvente den Betænkning, som vil fremkomme i Løbet af kort Tid fra det til Behandling af Lovens Fradragsregler nedsatte Embedsmandsudvalg, som ogsaa har taget Spørgsmaalet om Forhøjelse af Tillægget til Renten med i sine Overvejelser. Jeg finder det derfor rimeligt, at der foreløbig ydes Rentenyderne et Tillæg i Forbindelse med Julen til Afholdelse af særlig paatrængende Udgifter til Brændsel, Beklædning o. lign., et Tillæg, jeg dog under Hensyn til, at der allerede en Gang i Aar er blevet ydet en betydelig ekstraordinær Støtte til Rentenyderne, mener bør fastsættes under behørig Hensyntagen til hele den vanskelige økonomiske Situation.

Omkostningerne vil efter det foreliggende Lovforslag andrage ca. 23 Mill. Kr., et Beløb, som Regeringen ikke mener at være i Stand til endnu en Gang i indeværende Finansaar at stille til Raadighed for det ellers gode Formaal, Lovforslaget omfatter. En Regering kan ikke lade sig lede alene af